

Kiadóhivatal:

Bezerédj István-utca 5. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

Hirdetések

legutányosabb számítással, díj-szabás szerint.

Megjelenik minden szombaton

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:

Bezerédj István-utca 5. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

Előfizetés:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

Néptanítók,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik, 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Belmunkatárs JANOSITS KÁROLY.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: BODNÁR ISTVÁN.

Egyes szám ára 20 fillér.

A D. K. E. Tolnavármegyében.

Megemlítettük már, hogy a D. K. E. felvette programjába a további terjeszkedést, voltaképpen igazi programjának betöltését, vagyis elhatározta, hogy működési körébe a szép Dunántul közművelődési zónájába végre-valahára bekapcsolja a mi vármegejénket is.

Hát bizony eddig úgy volt, hogy vagy mi nem voltunk a — Dunántul, vagy a D. K. E. nem volt »Dunántuli, — teljesen kívül hagyattunk a szép célu egyesület tevékenységi köréből. Csendesen vérezhettünk, sőt teljesen el is vérezhettünk védtelenül, orvos és orvos nélkül, mint mikor a rossz emberek vérbefagyva ott hagyják az utszelen a kifosztott szegény áldozatot. Belátta ezt a visszas helyzetet maga az érdekes egyesület is, de hát körülbelül azzal védekezett, hogy »néma gyerekek anyja se érti a szavát.« Eddig ugyszólván tudomása se igen volt az itteni állapotokról.

Készséggel konstatáljuk azonban, hogy a Közérdeknek ily irányu feljajdulása, Szabó Károly képviselőnk szókimondó közvetítésére, végre eljutott a D. K. E. vezetőségének fülébe is s az egylet igazgatóválasztmányára mintegy meglepődve, de a legnagyobb készséggel vállalkozott a tolna-megyeyi akcióra.

Ebben a nem kis fontosságú ügyben már itt is járt most hétfőn a D. K. E. nagytevékenységű főtitkára, dr. Fodor Oszkár s előzetes tanácskozást folytatott Simon-tsis Elemér alispánnal, kit az egyesület már levélileg előzetesen is felkért a fiók-egylet megalakításának propagálására. Érdemes, nagy, hazafias ügyről lévén szó, alispánunk természetesen a legnagyobb készséggel vállalkozott a további teendőkre.

Ezen előzetes tanácskozáson megvitaták a főkegyesület megalakíthatásának főbb módozatait. Simon-tsis Elemér alispán két főfeltételt kötött ki:

1. Hogy a kifejtendő akció a vármegye és a város közönségének nagyobb megterhelésével ne járjon.

2-szor, hogy a közművelődési célokra befolyó 1—2 koronás, személyenkénti önkéntes adó kizárólag e vármegye területén jelentkező közművelődési célra fordíttassék.

A D. K. E. készséggel ment bele e feltételekbe. Ő úgy sem akar egyebet, mint szellemi kapcsolatot a vármegyével s odaadó tevékeny munkáját a vidéki társadalomnak az itteni társadalom saját hasznára s így a D. K. E. munkájának könnyítésére.

Az előzetes megbeszélés szerint tehát kerülnek az erők szétforgácsolását. Voltaképpen új egylet alakításáról nem is lesz szó. A már meglevő muzeumegyesületnek, most éppen revízió alatt levő alapszabályait módosítják úgy át, hogy abba a közművelődésnek megszerzte való propagá-lása is beleférjen. Hatalmas, országos támogatást nyer így egyfelől muzeumegyesületünk, viszont ennek nagy közművelődési

célt szolgáló és terjesztő ereje is egy fényes sáv lesz abban a hatalmas sugárkévében, mely a D. K. E. még csak ezután meginduló nagyobb arányu tevékenységével árad szét erre az országrészre.

Részletekről beszélni természetesen most még korai. Egyelőre csak annyit, hogy a D. K. E. nem érkezik üres kézzel. Így már a farsang folyamán fényes művész-estélyt rendez Szekszárdon, a legelső budapesti művészek közbenjöttével s a jövő év május havában itt tartja meg szokásos évi közgyűlését, amelyen körülbelül 50—60 országos notabilitás vesz részt.

Nem lehet tehát kicsinyelni ezt az akciót. Egy városnak, mely a szerencsétlen vasuti politika folytán teljesen el van zárva a világtól, kapva-kapni kell a fényes alkalmon, hogy legalább némi kis szellemi érintkezést tartson fel az ország szívével. Örülünk kell, hogy a D. K. E. tevékenységének hullámgyűrűje végre mihozzánk is elér, a hatalmas célokat szolgáló egyletnek itteni működése a kinyitott ablak, a beáradó friss levegő lesz álmos, nagy beteg társas-életünk felrészítésére.

Azt hisszük tehát, hogy az egészíteni társadalomnak érzelmét fejezzük ki akkor, amikor a D. K. E. tolna-megyeyi akciójának fényes sikert kívánunk s tárt karokkal kiáltjuk felé az: Isten hozottat!

Új társadalmi alakulások.

E címen a Közérdek 44. számának vezércikke mélyenjáró és érdekes fejtegetést ad. A magyar társadalmi osztályok skálájából hiányzik az erős középosztály. Már pedig, ha a zenei skálából hangok hiányoznak, nem jöhet létre összhang, harmonia, sőt a melódia is megakad. A régi erős és magyar középosztály helyett idegen arisztokrácia és pénzeselem nem oda-váló és mondhatni hamis hangjai illeszkednek be a társadalmi skálába és így diszsonancia származik. A hiányzó őr a nemzet testéből kihajtó iparos- és kereskedőosztálynak kell kitöltenie. Hogy ez lehetséges legyen, a két osztálynak műveltséget kell nyújtani s minthogy tényleg tanulni akarnak, hivatás vár rájuk. Így megvan a reményünk, hogy a skála és ezáltal a harmonia ismét helyre áll, sőt még teljesebbé fogja tenni az arisztokrácia biztosabb beilleszkedése.

Ezen eszmemenet nem más, mint a társadalmi kérdés jörésének megoldási irányjelzője. Mert mikor új társadalmi alakulásokról beszélünk, beléestünk a szocializmus kellős közepébe.

Mi hirdettük már e lapok hasábjairól, hogy ne féljünk a szocializmustól, sőt legyünk mindnyájan szocialisták. Mert ez a — cikkben jelölt — társadalmi lethargiának orvosszere is egyuttal. De nem azt a szocializmust hirdettük, melyet Bokányi és Vázsonyi prédikál, ez ellen tiltakozik maga e komoly lap. Ne feledjük, hogy Proházska és Giesswein is szocialisták.* Nem azt a szocializmust pártoljuk tehát, melynek demokratái önzőbbek mint a rendi alkot-

Legyünk egymás nézetével teljesen tisztában. Változtatás nélkül közlöm ez egyébként tartalmas közleményt — de nekem, megvallom, némileg eltérő véleményem van az — igazi szocializmusról. A nemzetközi szocializmus szélsőség, de a másik is az s talán közepén van az igazság. Az én véleményem az, hogy a szocializmus — lévén maga Jézus is a legnemesebb értelemben vett szocialista — nagyon is megfér a vallásossággal — lehet tehát vallásos — de ne legyen — külön vallása. Vagyis átlengheti a Krisztusi szeretetet, át is

mány urai — miként a fent említett vezércikk mondja. A szocialdemokraták utjába állanak a változó társadalmi alakulásoknak. Az ő törekvései ket ismerjük és elítéljük.

Sokan vannak még, kik magukban nem méltónak tartják a szocialis eszmével való rokonszenvezést. Pedig az igazi szocialis gondolatot büszkén teheti magáévá mindenki. Az igazi szocialis érzés kezdete bennünk az önzés, kevélység és igazságtalanság leküzdésének. Ha ezt elértük, akkor már passzív szocialis érzéssel bírunk. »A társadalmi probléma az ő kaleidoszkopszerű ezerféle változatában tulajdonképpen az igazságosság nagy problémája. Az annyira kívánatos társadalmi békét társadalmi igazságosság által lehet és kell megteremteni« — írja Giesswein. Sokan kérlik a zavarban Krisztussal: »Mi az igazságosság?«

Epen, mivel a társadalmi problémának ezerféle kaleidoszkopszerű változata van, az aktív, a tevékeny szocializmus tényezői és eszközei kimeríthetetlenek. A társadalmi igazságosságnak a szocialis kérdés megoldásánál főképpen a tudomány és szeretet jönnek segítségére.

»A tudomány hatalom.« A világtörténelem véres háborúi, a népek szabadságharcjai, a francia forradalom is jörést a szabadság, egyenlőség és testvériség szocialis ideáljait akarták szolgálni. De ezek együttvéve nem értek el annyit, mint amennyit el fog érni az a tudomány, melyet Budapest népével együtt az orvosi kongresszusban és Blériotban láttunk utóbb megtévesztve. Midőn Blériot a magasban lebeteg és mikor József főherceg megszorította olajos kezét, bizonyára érezte a százazrek tömege, hogy király és proletár valóban egyenlő. És ezen érzést a tudomány támasztotta.

A szekszárdi iparosok és kereskedők — mint az ország többi városaiban — tanulni akarnak. Evégből hivatott vezetői munkásgimnáziumot szerveznek. Az »Uránia« nemcsak a reklámot, de a dolgát is jól intézi. Megadja mindazoknak, akik óhajtják a tudomány hatalmát.

Mivel a tudomány hatalom, mint minden hatalommal, a tudománnyal is vissza lehet élni. A szocialdemokratáknak is vannak szabadiskoláik, sőt e tekintetben előljárnak, de mit tanítanak, ha tudomány is, — tendenciózus, mely szellemi ellentétben áll az igazi tudomány szellemével. Az ott nyújtott ismeretek a materializmust, a pártcél, a társadalmi felforgatást célozzák. Szekszárdon úgy látszik még nincs ennyire szervezve a proletárság. Ennyivel is könnyebb és általánosabb lesz a munkásgimnázium sikere.

Azonban a tudomány még nem teszi egy-magában az embert. E régi igazságot nem hagyhatjuk figyelmen kívül jelen fejtegetésünknel, sőt az, előtérbe tolu.

A szeretet, ez az isteni hatalom a másik eszköze a társadalmi kérdés megoldásának. A szocialdemokraták piaci prédikációiban erről nem esik szó. A felebaráti szeretet, hazaszeretet, Isten szeretete náluk túlhaladott álláspont. Csak valamiféle emberszeretetet emlegetnek homályosan, hogy az kozmopolita nevelésüket szolgálja. De erre sem sokat adnak, mert van nekik ennél praktikusabb elvük, mely a világ proletárjait összetartsa. »Ez elv náluk a megélhetés.«

Az igazi szocializmusnak azonban szükség van a szeretetre. És pedig a vallásérkölsből fakadó szeretetre. Nem mi mondjuk ezt,

kell lengenie, de felesleges elébe minden »keresztény« vagy más fajta jelző, mert ha igazán emberbaráti eszmék hozták létre, akkor más nem is lehet, mint keresztényi. Keresztényszocializmus, azért még sincs — az ily cím önkéntes kisajátítás vagy vallási, vagy politikai célra, de van igazi szocializmus, mely emberbaráti, nemes célokat szolgál: Isten nem tagad, de hazát is imád! A szocializmusnak össze kell ugyanis férni a hazafisággal is, mert ha nem fér össze, akkor én inkább — hazafi maradok! A szerk.

mert a mi szavunk nem követelhet általános elismerést. De hallgassuk meg, mit mondanak a következő tekintélyek.

Guéllott, párisi tanfelügyelő: »A független morál iskolái csődöt mondtak. A hazátlan és istentelen egy fán terem.«

Rousseau: »Előbb azt hittem, hogy az ember vallás nélkül is tisztességes lehet; e tévedésből azonban kigyógyultam.«

Goethe: »Önzetlen jellemekre, akiket nagyra lehet becsülni, csak ott akadtam, ahol buzgó vallásos életet találtam.«

Kidd: »A társadalom evolúciójának főtényezője a vallás. A létért való küzdelemben a vallásos fajok győztek. A fajok győzelmét nem a nagy szellemi tehetségek, hanem bizonyos erkölcsi tulajdonságok biztosítják, főként az erély, a szorgalom és a kötelességérzet. Ezt pedig igazán a vallás adja meg.«

Taine, francia pozitivistá: »Ma, tizen-nyec század után, a kereszténység négyszáz millió emberi teremtménynek szellemi organuma és szárnya, mely nélkül nem tudna önmaga fölé emelkedni. S valahányszor tizen-nyec század óta e szárnyak kifáradtak, vagy ha azokat megtördelték, ugyanakkor a nyilvános és magán-erkölcsök lealacsonyodnak. Olaszországban a renaissance, Angolországban a restauráció és Franciaországban a direktorium korában látjuk, hogy emberek pogányokká lettek, a kegyetlenség és érzéketlenség fölbujtatók s a társadalom mintegy rablótanyává és tisztességtelen helyé vált. Ha az ember ezt a jelenséget közelebbről szemléli, akkor tudja csak igazán mérlegelni, hogy mit hozott a kereszténység modern társadalmunkba bele. Sem a bölcselkedő ész, sem a művészeti és irodalmi kultúra és semmiféle kormányzat nem tudja enemű szolgálatait pótolni. És csakis ez a kereszténység tarthat bennünket vissza ama veszedelmes lejtőn, melyen állunk. S a régi evangélium még ma is a leg-hathatósabb eszköze a szociális ösztönnek.«

Igen, mi Jézus evangéliumával kiáltjuk oda: »A földi javak örökségéből kizártaknak a legtöbb szeretetet!«

Meg vagyunk győződve, hogy a szekszárdi munkásgimnázium szervezői és vezetői ilyen szociális munkát akarnak végezni. Az ismeretterjesztő estélyek mellett azért kívánatos, hogy vallásos estélyeket is rendezzenek. Az Uránia erre is megadta a lehetőséget. Megiratta pl. Hock Jánossal Krisztus életét és ezt a többi előadáshoz hasonlóan vetített képekkel adja elő.

Vallásos estélyeket tartani azonban nem elég.

Van több munka is, mely azonban már az ifjusági egyesületekre vár. A munkásgimnáziumban nyert ismeretekkel párhuzamosan neveljék az ifjusági egyesületek a hallgatók hitét, erkölcsét, jellemét. Ebben a feladatukban viszont a munkásgimnáziumtól várhatnak támogatást.

Csak ha közös munkával munkálkodunk a magyar társadalom jövőjén, várhatók abban az olyan alakulások, melyek következtében az együttesen, harmonikusan élhet és boldogulhat.

Brunner Endre.

A feminizmusról.

Irta és felolvasta **Kindl Vilmos** a »Tolnamegyei Általános Tanítóegylet« Szekszárdon tartott közgyűlésén.

A mai szociális világban arra hivatott és kevésbé hivatott elmék egyaránt legtöbbször feltűnési vágyból, de igen sokszor anyagi haszonlesésből oly eszmékkel lépnek fel, melyek mindenkor képesek a tulideges társadalmunk egyes rétegeit lázba ejteni és sokan érdeklődés mellett hódolni is kívánnak a felvetett eszméknek, nem gondolva a dolog mélyére, nem törődve azzal, hogy az eszme esetleg becukrozott maszlag, mely életet keserít és lelket öl. Igazán a modern apostoloktól csak úgy hemzseg az egész föld.

Forrongást idéznek elő nemcsak a gazdagok palotaiban, de a szegények gunyóiban is. A tudóst épp úgy, mint a legszellemsegegyebb proletárt foglalkoztatják a divatos eszmék, de míg az első megmosolyogja, addig az utóbbinak dogmája, evangéliuma lesz a divatos eszme, melyért kész a puskacső elé is állani, kész utolsó garasát is a vándorapostol erszényébe hullatni, míg odahaza éhező családjá könnyes szemekkel várja a mindennapi táplálékát, azt az édes, jó, istenadta fekete kenyeret. Ezen divatos és társadalmat veszélyeztető eszmék közül legyen szabad nekem ez alkalommal a feminizmusról beszélnem.

Igen tisztelt Hölgyeim és Uraim, bölcsen tudják, hogy lényegében mi az a feminizmus,

nem más, mint egy mozgalom, melynek célja, hogy a nő társadalmi helyzetét biztosabb alapokra fektesse. Különösen arra törekszik, hogy társadalmilag mint politikailag a férfival teljesen egyrangúvá helyeztessék, minden hivatal és minden állás a nők előtt is nyitva legyen.

A feminizmusnak legtöbb hívei Angol-, Francia- és Németországban vannak. Időközönként kongresszusokat tartanak, hol leginkább afölött tanácskoznak, hogy minő eszközökkel lehetne tanaikat mennél szélesebb rétegekben terjeszteni. Legutóbb Londonban volt 1909. év január havában ily gyűlés, hol az apostolok ijeszítő módon hangoztatták, hogy a feminizmust a nép között kell terjeszteni, a legveszedelmesebb fegyverükkel, a szabad házasság terjesztésével. A jobb érzésem tiltja itt bővebben fejtegetni a szabad házasság káros voltát, de igenis, rá kell mutatnom azon veszedelmekre, a melyek érnék hazánkat, ha a feminizmus ilyen-kép a nép között elterjedne.

Nálunk 1895. év óta a kultuszminiszter megengedte, hogy a nők a bölcsészeti, orvosi és gyógyszerészeti pályára is léphetnek. Észak-Amerika egyes államaiban, úgy Franciaországban a nők ügyvédi gyakorlatot is folytathatnak. Ez még nem veszedelmes dolog. A világ azért nem lesz sem jobb, nem rosszabb, ha egypár száz pörgő nyelvű hölgy nyit ügyvédi irodát. Ez oknál is lehetne utóvégre az embernek a maga igazát keresni. Az öntudatos férfiú a nemes versenytől sohase fél, veleszületett tulajdonsága a lovagiaság, mely tulajdonságát azonban a feminista nő utálatosnak tartja a férfiban, valószínűleg azért, mert az illető hölgyben hiányozván a szeretetreméltóság, így az udvariasságot nélkülözni volt kénytelen. De maradjunk a tárgynál, a férfiú éppen eme tulajdonságánál fogva a nőben nemes versenytársat fog látni, nem pedig irigy, veszedelő kenyérkereső éhes felet. Hogy a nők politikai jogokat, például szavazati jogot gyakorolhassanak, ebben sem látok különös veszedelmet. Egy pár tüzes szem, egy-két hódító beszéd még nem vonná maga után az új pártalakulást vagy kormánybukást stb.

Ha egy irni, olvasni nem tudó férfiú részére követeljük a szavazati jogot és ez képes természetes józan eszére hallgatva szavazni, akkor ennél kevesebbet talán nem tétélezhetünk fel egy hölgyről, ki tudori oklevelet nyerhetett a párisi egyetemen. Tehát mondom, míg a feminizmus ilyesmik körül fog forog, addig semmi társadalmi rend felforgatásától nem kell félnünk, legfőleg egy pár tulambiciózus hölgy fog keservesen csalódnai, ha az élet tengeren vesszel és viharral szemben kénytelen vitorláját bevonva megadni magát a megsemmisülésnek, ahelyett, hogy hir, dicsőség koszoruzná azt a főt, amelyre százszor szebben illett volna a menyasszonyi szép narancskoszoru.

Nekünk tanítóknak, kikre a haza legdrágább kincsét, az ifjuságot, a jövő nemzedéket bízta, nemcsak ezeket kell a szeretet bámulatos erejével, az erények útján az ismeretek tárházába vezetni, hanem igenis kell, mint a nép legintenzívebb tanácsadóinak, tudásunkkal és meggyőződésünk egész erejével odahatni, hogy e jobb sorsra érdemes nép hitének éljen s anyagilag gyarapodva, tiszta erkölcsökben gazdagodva, a jólétnek ama fokát érhesse el, melyről úgy általánosságban azt mondják, hogy ez a boldogság. Ezt a boldogságot pedig nem a szocialista vigécek, sem a feminista apostolok, sem pedig az anarchisták ördögei szerezhetik meg, hanem igenis meg lehet szerezni a vallás-erkölcsös nevelés és tanítással.

Ezt alapul elfogadva, a következő megdönthetetlen igazságot állítom fel a feminizmus olyképeni elterjedése ellen, mely a házasságot, a családi szentélyt, kiméltlenül akarja megsemmisíteni, a női szemérmét és a közerkölcsiséget lábbal akarja tiporni, csak azért, hogy egy pár állatias érzületű férfi és hiszterikus nő vagyai látszólagosan és ideiglenesen kielégítenek. Az egy Istent ismerő vallási dogmának minden egyes szava arany igazság.

A Teremtő gondoskodott arról, hogy a gyarló ember bölcsőjétől a koporsó bezártaig a kísérteteknek ellentállhasson. A férfi és nőnek egymás közötti viszonyait, egymás iránti kötelezettségeit és egymás közötti jogait semmiféle tudós, bölcsész vagy feminista oly szépen, az igazsággal oly megegyezően örök időre meg nem állapította, mint maga a Teremtő, mikor elrendelte a házasságot, hol az erősebb nemnek kötelességévé teszi, hogy legyen a gyengébb nem eltartója és oltalmazója, a gyengébbik nem pedig szeretettel kövesse az ő urát és legyen neki mindenben hűséges segítőtársa. A

feministák tana szerint a nő minden, de mindenben egyenlő akar lenni a férfival, pedig ez képtelenség, hisz a női nem mindegyik tagja egy »mimóza«, egy »nebánstdivirág«, fizikumánál fogva erős, folytonos testi munka elvégzésére képtelen s így mégis csak a férfura van utalva.

A szellemi képességeknél kitűnik, hogy a nő gyorsabb felfogású mint a férfi és tudja magát érvényesíteni kenyérkereseti pályán, lelkiismereténél fogva pedig hivatalának általában pontosabban felel meg mint a férfi, de a tudományt magáért a tudományért kultiválva, vagy magáért az igazi szépművészetért élni és azt fejleszteni, ehhez már, pardon, a női energia kevés, ide a szögletes, kemény koponyájú férfiú kell, kinek Isten az ész mellé vasakaratot is adott, a gigászi munkák véghezviteléhez. A Teremtés ura bölcsen megadta a férfunak azt, ami a földi megélhetéshez szükséges, a nőnek pedig azt, a mivel az életet oly széppé, oly bájosra lehet tenni és emellett azt, hogy a megélhetést oly könnyűvé teheti. A férfiban van a kitartó erő a munkára, a nőben a mélyen érző szív: szeretettel, mellyel átövezi az egész családot, a férjnek vigasztaló, a gyermekeknek pedig szelid őrangyala. A gondokba elmerült férjtől a bűt a nő veszi el, vagy osztozkodni akar a gondokban és bánatban épp úgy, mint osztályosa akar lenni az örömeink, amely a férjét érte. Urának dicsősége az ő büszkesége, ura keresetének ő a hü sáfárja, édes otthonuknak ő a kormányzója és anyaságánál fogva minden tiszteletnek középpontja. És ezt a szép idilt, a nő és férfi között levő varázserőt, a békés családi életet, a család büszkeségét és örömet, a bölcsőben ringó, mosolygó aranyos babát akarja a feminizmus egy csapással a szabad házassággal eltörölni. Igen, mert ha már mondott A-t, akkor mond B-t is. Ha Istent trónjától megfosztotta és azt mondotta, hogy annak a kultuszának már vége, hogy van Isten, hát akkor annak intézményei is fölöslegessé, legyen teljes anarchia, élvezzen mindenki amennyit tud, szakítson le száz meg száz virágot, vegye ki részét mindenki a világ örömeiből, mert hát ugy sincs se menyország, se pokol.

Hát kérem, ilyen elveket vallhat egy megbibant eszű francia világfi, egy félvilági hölgy, ahhoz nekünk ne legyen semmi közünk, de hogy a mi népünknek, a mi leányainknak ily maszlagot hirdessenek, prédikáljanak és mézes-mázos beszédükkel eltévelyítsék a gyenge hitűket, ahhoz már igenis van közünk és lesz rá gondunk, hogy a mételeyzőket távol tartsuk a mi tiszta erkölcsű magyar véreinktől. Az igazi intelligenciát nem feltűnik a feminizmus terjedésétől, a magyar intelligencia történelmi tradíciójából kifolyólag mindenkor a legeszményibb családi életet élte. A lovagias magyar nemzetnek ebben párja nincsen az egész világon. Melyik nemzet tud oly dicsó alakot felmutatni mint Szilágyi Erzsébet, Rozgonyi Cecília, Dobozi Mihály neje, Zrinyi Ilona, Lorántffy Zsuzsanna és édes Istenem, ki tudná felemlíteni mindazok nevét, kik ily uton jutottak be Klio örökéletű könyvébe.

Ha elvetjük tehát a vallás-erkölcsös alapon nyugvó házasságot és hódolunk a feminizmusnak, azonnal megszűnik az idealizmus, a nyers materializmus lesz látható mindenfelől, a nők iránti tisztelet, az őket megillető figyelem megszűnik, vége a poezisnak, vége a nőerények gloriifikálásának, guny tárgya lesz a fejlődő gyermekeleány öntudata, megmosolyogjuk ideális szerelmét, nem fog zengeni a nép ajkán a szerelmi dal, hanem igenis, annál inkább terjed a szennyirodalom, a pornográfia és ebben találna a feminista nő az emberi nem boldogulását?

Mily balgatag tévedés, mennyi romlottság és mily nagy Istentől való elpártolás kell ehhez, hogy a nőt méltóságában így megsértve, állatá alacsonyítsa le! Azt a nőt, kit az Isten a férfi lélettársává, az élet koronájává tett, kinek lelkét, szívet, szívének összes mély érzelmeit, bánatait és örömeit, mosolyát és könnyeit, mivoltán elragadó bájait, egyéniségének utánozhatatlan fölényét oly sokan, a világ költői közül annyian és annyiszor megénekelték és dicsőítették, hogy bátran mondhatjuk mikép a női gyöngédség körül forog a világ s most mindezeket sutba dobva, a férfit és a nőt állítsuk egy szembe, mint egyenlő küzdő feleket és érvényesüljön itt is az az elv, hogy erősebbé a jog?!

Nem Hölgyeim és Uraim, mi népnevelők nem lehetünk ennyire modern apostolok. Mi szeretjük hazánkat, ragaszkodunk őseink erényeihez, meg akarunk maradni hagyományos lovagias magyarnak, mi a nőt tiszteletünk tárgyának meghagyjuk, ragyogó erényeit ezertulra

is dicsőítjük, leheletszerű aprólékos hibáikat okos kedveskedéssel takargatni fogjuk.

Mi tudjuk, hogy a nő a mi védelmünkre szorul anélkül, hogy azért ő neki megalázkodnia kellene, mi tudjuk, hogy a nő velünk egyenrangú élettárs, szellemi fölény egyiknél sincs, mert mindkettőt egyenlő értelemmel áldotta meg a jó Isten, csak az értelem felhasználására jelölt a Teremtő mindkét fél részére külön-külön utat. Mi tudunk még a nőért áldozatot hozni, mert ők még tudnak boldogságot nyújtani.

Azért tehát a feminizmus elveinek nem hódolunk és annak terjedését meggátoljuk. Nálunk még, hála Isten, népünket a feminizmus ilyképeni veszedelmétől nem kell féltenuünk, de jó és ajánlatos az előre való védekezés. A védekezésben legelől járjanak a mi intelligens hölgyeink, a mi tanítónőtársaink, kísérik figyelemmel az ilyen mozgalmakat, vessenek gátat, hogy maguk között külföldről importált feminista művek, melyek valláserkölcsellenesek, elterjedjenek. Öntudatos erejükkel és erélyes fellépésükkel tiltakozzanak a feminista tévtanok ellen, melyekkel a nőt nem szabaddá, hisz így is szabad, hanem szabadossá akarják tenni, hogy onnét a magasból, hova a nőt egyénisége, vele született gyengéd érzülete, gondolkodásmódja és érényei felemelték, leránták, hogy megalázkodva kelljen neki a mindennapi kenyérért becsületét odaadni. Maradjanak meg a nőink azoknak, amiknek Isten rendelésénél fogva lenniök kell. Legyenek ők gyengéd érzelmeiknél fogva, kedves érényekkel mindig az erősebbik nem tisztelettárgyai. Ne kíváncsoznak ki a nagy világba, az élet nagy színpadára, hanem teljesítsék békés otthonukban áldást hozó kötelességüket és árásszanak szeretetet, békét mindenüvé, a hova csak jószágos szívük melege kiterjedhet. Istenben vetett hittel nyugodjék bele mindegyikünk, hogy ki minek született. Befejezem szerény értekezésem az igen tisztelt Hölgyekhez intézett, a költőnek eme szép szavaival »Magyar hölgynek születél, áldd érte sorsodat. Magyar hölgynek születni, nagy és szép gondolat.«

VÁRMEGYE.

Közigazgatási bizottsági ülés. Tolnavármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 10-én tartja havi ülését gróf Apponyi Géza v. b. t. t. főispán elnöklésével.

Megyebizottsági tagválasztás. Az október hó 27-én megtartott megyebizottsági tagválasztás eredménye a következő: A teveli kerületben Kiefer János kakasdi lakos, a koppányiszántói kerületben Varga Lajos, a dunaszentgyörgyi kerületben gróf Széchenyi Domokos, a dombóvári kerületben Illés Gyula, a tamási kerületben Fiola József (1910 évig) és Németh Géza (1913 évig), a cikói kerületben Szakács Imre választott meg.

HIREK.

A mi falunkból.

*A Lakatosék Bözsikéje
Ugy nevelődött, mint egy dáma.
Magát tükörbe kente-fente,
Sétálgatott puccos ruhába.*

*A mi falunkba szemet is szurt,
Incselkedtek is sokan vele,
A fejét meg el is csavarta
Valami jött-ment urfi-féle.*

*Pedig, hogy az olyannak nem kell,
Azt már csak gondolhatta volna;
Mégis, hogy a kovács megkérte,
Hát hallani se akart róla.*

*Azontul rá se nézett senki . . .
Mérget ivott az istenadta,
Meg is halt, avval eltemették . . .
Oszti a kovács még — megsíratta.*

LÁSZLÓ ANDOR.

— **Személyi hír.** Örömmel értesülünk, hogy Boda Vilmos, a »T. K.« szerkesztője, felépült tartós betegségéből s mult hó 30-án már haza is érkezett Budapestre, hol a Vöröskereszt-kórházban gyógyították.

— **Halottak napja.** A kegyeletnek ünnepét ültük e hó 2-án. E napot elköltözött szeretteink emlékének szenteltük. A sirokra koszorút helyeztünk, virágot szórtunk és gyertyát gyújtottunk a kegyelet Mindenszentek ünnepén s másnap halottak napján, az ünnepélyes gyászmissza, a »Dies irae, dies illa« fenséges dallama rázta meg a lelkünket. A temetők virágdíszát öltötték s benépesedtek a kedveseiket siratók sokaságával.

— **Adminisztrátor.** A Wiesner Boldizsár elhalálozásával megüresedett majosi ág. ev. lelkészi állásra Horváth Sándor paksi főesperes Schöll Lajos hidasi lelkészt nevezte ki adminisztrátorrá.

— **Lelkész választás.** A kismányoki ág. ev. egyházközség Gyalog István bonyhádi főgimnáziumi igazgató és Schöll Lajos majosi h. lelkész elnöklete alatt tartott gyűlésen Péter Sándor csikostóti segédlelkészt választotta meg lelkészévé.

— **A reformáció emlékünnepe.** A reformáció 392-ik évfordulóját a szekszárdi református egyház istentisztelettel ünnepelte meg. Az istentiszteleten Soós László h. lelkész tartott nagy hatású beszédet.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A szekszárdi iparos tanonciskolában megalakult »Otthon« alapszabályai miniszteri jóváhagyást nyertek.

— **Névváltoztatás.** Kiskoru Guttmann Ármán paksi lakos nevének Gyulai-ra, kiskoru Wimmer Lajos dunaföldvári lakos családi nevének Fehér-re kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Uj állatorvos.** Schvartz Aladár okleveles állatorvos Tevelen telepedett le s ott állatorvosi gyakorlatot folytat.

— **Uj gazdasági tudósítók.** A földművelésügyi miniszter Tolnavármegye központi járására Gulner Elemér orbópusztai és Boross Zoltán szekszárdi lakost, a tamási járásra nézve pedig Barta Samu martincapusztai lakost, a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Pártbéd Kossuth Ferenc tiszteletére.** Szentiványi Árpád, Tóth János, Déry Zoltán, Mezőssy Béla, Bethlen István, Nagy Emil táviratilag értesítették a függetlenségi és 48-as képviselőket, hogy a párt Kossuth Ferenc tiszteletére, folyó hó 7-én Budapesten, az Országos Kaszinóban, ebédet rendez, amelyen Kossuth Ferenc és gróf Apponyi Albert is megjelennek. Ugy hirtlik ezen az ebéden érdekes politikai nyilatkozatok fognak elhangzani. Ekkor lesz ugyanis Juth Gyulának is a beszámolója Makón.

— **Esküdtételek.** Ernhaft Nándor központi irnok, e hó 23-án tette le a hivatalos esküt Simontsits Elemér alispán előtt.

Dr. Parányi Ferenc és dr. Linhardt Alfréd Ferenc-kórházi orvosok folyó hó 5-én tették le a hivatalos esküt Forster Zoltán, az alispán helyettese előtt.

— **Uj segédjegyzők.** Bedeg községbe segédjegyzővé Tieger József, Udvari községbe segédjegyzővé Kortvélyessy Endre, Döbrököz községbe helyettes segédjegyzővé Kaszás Sándor választott meg.

— **A kath. olvasókör ünnepe.** A szekszárdi r. k. olvasókör f. hó 14-én tartja ünnepélyes századik felolvasó estélyét, melyet eseményszerűvé tesz az a körülmény, hogy a kört az egyházmegye lánglelkű főpásztora, a kör fővédnöke, Zichy Gyula gróf püspök látogatásával tisztelti meg. A főpásztor tiszteletére a kör Szabó Géza ügyvezető elnök rendezése mellett 13-án este fél 9 órakor diszeloádást rendez. Színre kerül »Szent Dorothea« 2 felvonásos és »Szent István« egy felvonásos színmű. Mindkét színmű után élőkép. Jegyek előre válthatók az elnökségénél. November 14-én reggel 9 órakor gyülekezés a kör helyiségében, 3/4 10-kor felvonulás ünnepi szentmisére. A 14-én délután 5 órakor tartandó 100-ik felolvasó-estély műsora: 1. Hymnus. 2. Üdvözlő beszéd. Tartja: Dr. Fent Ferenc betv. plebános, a kath. kör. egyházi elnöke. 3. Megnyitó beszéd. Tartja: Méltóságos gr. Zichy Gyula pécsi püspök ur, a kath. kör fővédnöke. 4. Nemzeti ima. Eneklé a kath. kör dalárdája Hiller Gyula újvárosi kántortanító, karmester vezetése alatt. 5. A katolikus világnézet szerepe a XX. században. Előadja: Haller István fővárosi hírlapíró, az országos kath. népszövetség központi főtitkára. 5. Magyar nemzethez. Dr. Rézbányai Józseftől. Előadja Tóth Pál. 7. A szentek unokáihoz. Mindszenty Gedeontól. Szavalja: Kovács Annuska. 8. Rákóczi zászlója. Melodráma. Szavalja: Vendi Gyula. Zongorán kíséri: Treer Ilonka k. a., gondolkán: Hiller Gyula kántor-

tanító. 9. a) Beethoven: Cis-moll Sonata (Mondschein) b) Edvard Grieg: Tavasszal, Papilion c) Rákóczi kora. Zongorán előadja: Eber Géza fekeddi plebános. 10. Népdaleyveleg. Előadja a kath. kör. dalárdája. 11. Zárszó. Tartja: Szabó Géza főgimn. és polg. isk. hittanár, a kath. kör ügyvezető elnöke. 12. Szózat. Helyarak: számozott ülőhely 1 kor., állóhely 50 fillér. Jegyek előreválthatók a kör elnökségénél. Este 8 órakor társas vacsora. Egy teríték ára 2 kor. 40 fillér. Jelentkezni lehet 14-én déli 12 óráig az elnökségénél.

— **Uj segédítisztjelöltek.** Ifj. Nagy Béla, Schopper Mihály és Fischer Nándor sikerrel tették le Pécsen a posta- és táviratdatiszti tanfolyam vizsgáját.

— **Eljegyzés.** Kovács Jenő bonyhádi főgimnáziumi tanár, eljegyezte özv. Pap Antalné földbirtokosnő leányát, Katicát.

— **Népszövetségi gyűlés.** Faddon mult hó 24-én keresztényszociális és népszövetségi gyűlést tartottak, melyen mintegy 500-an jelentek meg. A népgyűlést Fővényessy Pál káplán nyitotta meg. Fröhvirth Mátás ker. párttitkár pedig nagy sikerrel szónokolt.

— **Kegyelet.** A szekszárdi polgári fuiskola tanulóifjúsága halottak napján tanáraik kíséretében, az iskola elhalálozott igazgatója, Krammer János sírjához kivonult és ennek sírjára koszorút helyeztünk el. A iskola igazgatója ott beszédet mondott, melyben hivatkozva az elhunytak az iskolai ügy körül szerzett érdemeire, felhívta a tanulókat, hogy a boldogult igazgató emlékét szívükben őrzik meg.

— **Társas vacsora.** A paksi kaszinó Hörl Antal volt kaszinói igazgató tiszteletére, kit a Dunagőzhajózási társaság igazgatósága Budapestre áthelyezett, bucsu vacsorát rendezett az Erzsébet-szálloda nagytermében, melyen a kaszinói tagok majdnem teljes számban vettek részt. Az első pohárköszöntőt Rassovszky Julián főszolgabíró, kaszinói elnök tartotta, ki méltatta azokat az érdemeiket, miket Hörl Antal egy a kaszinóban, mint a társadalmi életben kifejtett, utána Streicher József apátplebános, dr. Grosch József ügyvéd és Kiss Pál kereskedő beszéltek, végül Hörl Antal megköszönte a szépen elhangzott pohárköszöntőket. A társaság vig zeneszó mellett csak a reggeli órákban oszlott szét.

— **Házasság.** Jobaházi Döry Pál Békésvármegye főispánja és neje jobaházi Döry Gabriella lánya, jobaházi Döry Nathalie ifj. dr. szentmiklósi Novák Camill belügyminiszteri segédfogalmazó, főispáni titkárral, szentmiklósi Novák Camill nyug. kuriai bíró, kir. törv. elnök, a Lipóttrend lovagja és neje Lechner Beatrix fiával, november 10-én a gyulai rk. plebániatemplomban tartja esküvőjét.

László Lajos m. kir. honvéd számvevő hadnagy, László Lajos szekszárdi ügyvéd fia, f. hó 8-án Lugoson tartja esküvőjét Turcsányi Margittal.

— **Országos végrehajtói kongresszus.** Magyarország bírósági végrehajtói, állomostásuk érdekében december 7-én országos kongresszust tartanak Budapesten. Az előkészítő bizottság dr. Márkus Dezső kuriai bíró kért fel a diszelnökség elvállalására, ki a nála tisztelegőknek kijelentette, hogy jogos igazukat a rendelkezésére álló eszközökkel kész örömmel támogatja. Kongresszusi előadókul neves egyéneket kértek fel a bírói és ügyvédi karból, kiknél a hét folyamán fog az egyesület küldöttsége tisztelegni.

— **Orvos választás.** A teveli orvosi körbe a községek képviselőtestülete dr. Diamant Salamon bakabányai orvost választotta meg.

— **Uj lap.** A »Pécs egyházmegyei róm. kath. Tanítóegylet« választmányja mult hó 28-án tartott ülésen, az igazgatóság előterjesztésére, egyleti hivatalos lap kiadását határozta el. Az új lap címe: »Katholikus Iskola«, szerkesztője: Kórody Miklós pécsi képezdei tanár s évenként 10 füzetben jelenik meg.

— **A magyar szó terjedése.** Aikelén Lajos és Neubauer Károly tanítók nemcsak minden tantárgyat, hanem még a hittant is magyarul tanítják. A képviselőtestület ülésén is magyar a tanácskozási nyelv, ami Glöckner János községi jegyzőnek érdeme. — Szárazdon is szépen terjed a magyar szó. A gyerekek magyarul beszélnek az iskolában. A játék és minden magyar. Sok magyar népdalt tanítanak, melyet minden alkalommal szívesen énekelnek. Különben a nép sem ellenzi a magyar nyelvet. Az érdem Baier János és Till Illés tanítók. Ezek hazafias munkáját támogatja Dörmer Frigyes fiatal lelkész is.

— **Halálozások.** A tolnavármegyei orvosi kar egy köztisztviselőben állott régi tagját veszítette el. Dr. Láng Frigyes tb. vármegyei főorvos, zombai körorvos hunyt el f. hó 4-én délután 7 órakor, egész váratlanul, Zombán, életének 78, boldog házasságának 46 ik évében. Az elhunyt szép pályát futott meg, általános becsülésnek és szeretetnek örvendő. Orvosi tanulmányainak végeztével előbb tanár lett az akkor még fennállott sárszentlőrinci algimnáziumnál, majd a gróf Sándor Móríc — később Meter-nich-féle uradalomnak lett orvosa, míg évtizedekkel ezelőtt Zombán telepedett le mint körorvos s azóta mint tb. vármegyei főorvos ott élt szerető családi körben. Temetése folyó hó 7-én d. u. 2 órakor lesz Zombán, az ág. h. ev. vallás szertartása szerint. Gyászbaborult családja a következő gyászjelentést adta ki: »Özv. Láng Frigyesné szül. Pesthy Irma a maga, valamint gyermekei: özv. Schaadt Gyuláné sz. Láng Irma, dr. Láng Margit és Gábiella és unokája Schaadt Margitka, ugyszintén összes rokonai nevében fájó szívvel tudatja a legjobb férj és gondos jó apának, nagyatyá, szerető rokonnak, dr. Láng Frigyes tb. vm. főorvos, zombai körorvosnak f. hó 4-én d. u. 7 órakor, rövid szenvedés után élete 78, boldog házasságának 46-ik évében történt gyászos elhunytát A megboldogult hült tetemei f. hó 7-én, délután 2 órakor fognak a zombai sarkertben, az ág. h. ev. vallás szertartása szerint örök nyugalomra tétetni. Zomba, 1909 november 5. Béke hamvaira.«

Özv. Perczel Tivadarné szül. Mehrwerth Anna, Perczel Tivadar volt szekszárdi postás és távirtdahivatali főnök özvegye f. hó 2-án Szekszárdon elhalt. A boldogultat f. hó 4-én temették nagy részvét mellett.

Schiffer Jakab nyugalmazott gazdatiszt, f. hó 2-án, 58 éves korában elhalt. Temetése f. hó 3-án ment végbe nagy részvét mellett. Az elhaltat özvegye, született Tauszig Róza és négy gyermekén kívül kiterjedt rokonság gyászolja.

Fleischmann Adolf döbrökői izr. tanító f. hó 2-án meghalt.

— **Vásár.** A szekszárdi Erzsébetnapi országos állat és kirakodó vásárt f. hó 15-én tartják meg.

— **Emlékünnepély.** A szekszárdi polgári fiúiskolában fenálló Garay János önképzőkör november hó 5-én, mint a nagy költő halála évfordulója napján, emlékünnepélyt tartott, melyen Schubert János VI. oszt. tanuló, az önképzőkör ifjusági elnöke Garay János-életéről és működéséről felolvasott. Ezenkívül Engel Gyula IV. oszt. tanuló Várady Antaltól Garay János emezete, Oláh Béla IV. oszt. tanuló Garaytól Szabaddá lettél, Fleischner Dezső III. oszt. tanuló Garaytól, Kont, és Németh Árpád III. oszt. tanuló Garaytól a Zarándok című költeményeket szavalták. Az ünnepély kezdetén az ifjuság a Hymnust, a végén pedig a Szózatot elénekelték.

— **Teaestély.** Az Egyesült Szekszárd-Tolnamegyei Nőegylet saját szegényei javára, folyó évi november hó 10-én és 24-én este, a róm. kath. olvasókör helyiségeiben zene, ének, szavalat és színelőadással egybekötött teaestélyt rendez, amelyre a meghívott gróf Apponyi Gézáé, a nőegylet elnöke most bocsátotta ki. Belépti díj személyenként 1 korona. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetéseket és küldeményeket a jótékony cél iránt való tekintetből, szívesen fogad az elnökség. Akik meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, az elnökséghez, illetőleg az egyesület alelnökeihez vagy jegyzőjéhez forduljanak. A 10-iki estélyen lesz érdekes műsor is, amelynek egyes számai a következők: Zongorázik Waldmann Rózsa, szaval Salamon Elza, kupléket énekel dr. Parányi, zongorán kísérő Máthás Böske. Az »Angolosan« című darabban szerepelnek: Bajó István, Egry Béla, Bodnár Jenő, Mányoky Ödön, dr. Miskolczy Ágoston, dr. Parragh Béla, Drevey Erzsé, Herczegh Mariska, Kayos Ilus. Az estély iránt nagy az érdeklődés.

— **Pályatételek.** A »Pécsegyszékmegei róm. kath. tanítóegyesület« m. hó 28-án a következő pályatételeket tűzte ki. 1. A tanító szerepe a gazdasági hitelszövetkezetek vezetésénél. (A Baranyamegyei Gazdasági Egylet) pályatétele. Jutalma 100 korona.) 2. Mit tehet a tanító a szép és műizlés fejlesztésére és összhangba hozására. (Wajdits Gyula pályatétele. Díja 50 korona.) 3. Mint vélekedjünk Tamás Károlynak: »A válás és erkölcsi nevelés« című cikke felől? (Néptanítók Lapjában jelent meg. Az egyesület 50 koronás díja.) 4. Körvonalozandó a jogvédelmi bizottság hatásköre, támaszkodva a kiadott fe-

gyelmi szabályokra. (Dr. Fent Ferenc szekszárdi plébános 20 koronás díja.) A benyújtás határideje 1910. évi február 15. Bírálóbizottság mindig a megfelelő szakosztály csoportja.

— **A szekszárdi Molnár-féle könyvnyomdai műintézet, alkalmazottainak** e hó 20-ára tervezett kabarett-estélye, mint már jeleztük is, igen sikerültnek ígérkezik. Serényen folynak az előmunkálatok, hogy minél élvezetesebbé és felejthetetlené tegyék munkásaink az estét. Előre is eláruljuk a műsor szereplőit, kik kiakarják érdemelni a közönség halás elismerését. Még csak azt jegyezzük meg, hogy a mulatság jótékony célú, amenyiben szekszárdi éhező embertársaik nemes emberbaráti intézményének, a népkonyhának adják a jövedelem egy részét, miáltal megmutatják, hogy az életfentartási erős küzdelmükben a humánus cél mindig szemük előtt lebeg. A kabarett-estély műsora a következő: 1. Világgyűlölet. (Szavalat). Irta: Petőfi Sándor. Szavalja: **Augusztinyi Gyula**. 2. A Monológ. (Magánjelenet). Irta: Sváb Tivadar. Előadja: **Bóday Ilonka** k. a. 3. A tanu. (Szavalat). Irta: Várady Antal. Szavalja: **Ujvári Imre**. 4. Operaáirák. Éneklő: **Szigeti Margitka** k. a. 5. A bakfis. (Vig monológ). Irta: Jassicus. Előadja: **Haár Gizike** k. a. 6. Szárnykürtszóló. Előadja: **Risztits Tivadar**. 7. Falun. (Párosjelenet). Irta: Benedek Elek. Előadja: **Birnbaum Ilona** és **Strott Bözsike** kisasszonyok. 8. Huszonöt éves házasság. (Magánjelenet). Előadja: **Brinke Ferenc**. Konferenciór: **Krucsay József**. Sugó: **Herceg Ferenc**.

— **Ujoncozás.** Az 1910. évi ujoncozás előkészítés megkezdését a honvédelmi miniszter elrendelte.

— **Szőlőbirtokosainkhoz.** Nagy Gábor szőlőnagybirtokos augusztus hóban felhívást intézett a fővárosi lapokban, hogy az általa 20 év óta tenyészett Delaware faj-szőlőnek természetét az idén, a midőn az ország összes szőlőtermését a betegségek majdnem teljesen lepusztították, a helyszínen tekintsek meg s győződjenek meg, hogy a Delaware szőlőről tett állítások a valóságnak megfelelnek. Ezen felhívásra az ország borvidékeiről tömegesen utaztak Kólyra, sőt egyes borvidékek 10—16 tagú küldöttséget is küldtek tanulmányozás végett. Minden látogatót a helyszínen annyira el volt ragadtatva, hogy nyomban nagyobb mennyiséget vásároltak, sőt egy nagybirtokos 200,000 darabra tett megrendelést. Oly sok előnye van a világhírű Delaware szőlőnek és bornak, hogy t. olvasóink saját érdekükben cselekszenek, ha meghozatják Nagy Gábor Kóly, (Biharm.) képes árjegyzékét, melyet ingyen és bérmentve küld.

— **Adományok a bonyhádi Perczel szoborra.** E héten is szép összeggel szaporodott a bonyhádi Perczel szobor-alap. Bezerédj Andor és Zombor szab. kir. város 100—100 koronás nagyobb adománya mellett Molnár Kálmán tanár lelkes gyűjtése is 129 korona 20 fillért eredményezett. A beérkezett összegek a következők: Albrechtovich Imre gyűjtése 440, Pécsi itélőtábla gyűjtése 3250, Budapesti könyvtők ipartestülete 10—, Mohácsi közigazdasági bank 20—, Bezerédj Andor 100—, Zombor sz. kir. város 100—, Molnár Kálmán gyűjtése 129 kor. 20 fillér, Rózsahegy városa 5—, Ipartestület Kassa 1534 korona. Összesen: 416 korona 44 fillér, ehhez hozzáadva a 3357 korona 91 fillért összesen 3774 korona 35 fillért tesz ki. Molnár Kálmán gyűjtőívén adakoztak: Müller Imre 2—, Eisner Sándor 5—, Martin György 1—, Raubitschek Izor 10—, Betnár Béla 20—, März Konrád 3—, Ruziczky Richárd 2—, Roháts N. 1—, Rózsa Lajos 120, Konkoly Thege N. 2—, Blumenstock Jakab 5—, dr. Berde Mózes 2—, Hoffmann N. 5—, Kovács Jenő 2—, Zvarinyi János 2—, Limbacher 1, Neuhausz Vilmos 5, Békei Péterné 5, Polgár Dezső 2, Lovik Kálmán 2, Beke Andor 2, Hajas Béla 1, Kiszely Géza 2, Demiany Ervin 2, Faik Henrik 2, Posevitz Vilmos 2, Jussinger János 10, Kurz István 10, Molnár Kálmán 10, Vaszari János 10 koronát.

— **Fizetésektelen. Hónig** Albert hűgyészi be nem jegyzett kereskedő fizetés képtelenségét jelentett.

— **Akadály a szekszárdi postapalota építésénél.** Megirtuk annak idején, hogy a Szekszárdon építendő postapalota céljaira a m. kir. kereskedelmi miniszter megvásárolta a Hradek és Müller-féle Széchenyi-utcai házakat s hogy az építést már legközelebb megkezdik. A házban lakóknak tényleg fel is mondták, még október 24-ére a lakást, utólag azonban a kincstár újabb követelésekkel állott elő, így azt kö-

veteli, hogy a vételi illetéket az eladók viseljék. Ez az illeték jó pár ezer koronát tesz ki, a melyet a tulajdonosok elvállalni nem hajlandók, így most egyelőre abban maradt az építkezés s esetleg egy nagyobb per származhatik belőle a lakók kilakoltatása miatt a kincstár ellen. A tulajdonosok ugyanis azt állítják, hogy a vételi ügylet tárgyalásakor szó sem volt róla, hogy az illetéket ő nekik kell viselniök, amely mindenkor a vevő terhe szokott lenni. Bizony kívánatos lenne már, ha nem sokáig húzódnék ez az annyira kívánatos építési ügy.

— **Képkiallítás.** Miklósi Ödön szép tehetségű szekszárdi festő 3 képet festett a budapesti téli tárlatra s azokat ott már ki is állította. Ezen kívül van egy gyűjteményes kiállítása Kaposvárott is, hol a kiállított képek jó részét már meg is vásárolták. Szóval a fiatal festő szép képességét másutt jobban megbecsülik, mint saját szülőföldjén.

— **Vívó tanfolyam.** A »Szekszárdi Vívó Club« folyó hó 2-től kezdve, egy hónapig, Kükemezey fővárosi vívómester vezetésével vívótanfolyamot rendez, amelyen a klub tagjai díjmentesen vehetnek részt.

— **Angol ujságíró Szekszárdon és a Sárközben.** E cím alatt a múlt héten megirtuk, hogy Miss Levetus angol ujságíró a sárközi népeletet tanulmányozza. Tudósítónk tévedése a »Globus« című angol lap tudósítójának tette meg őt, pedig a »Globus« német lap. Helyre igazítjuk tehát e kis tévedést akként, hogy az itt járt angol miss több angol világlapnak, továbbá a »The Studio« és a »Daily Telegraph«-nak bécsi levelezője.

— **Megváltoztatott ítélet.** A »Közérdek« f. évi február hó 20-án megjelent számában, a hírek rovatában egy törvényszéki tárgyalás eredményeként közöltük, hogy a szekszárdi kir. törvényszék, mint büntető bíróság Keresztes Évát, özv. Keresztes Jánosné, Csötönyi Bálintot és Kovács Jánost, valamint Szabó József tanoncokat hosszabb tartamu szabadságvesztés- és pénzbüntetésre ítélte. Most az érdekeltek bennünket arról értesítetnek, hogy a lopás bűntette miatt a szekszárdi kir. törvényszéknél folyamatba tett bűnügyben a pécsi ítélőtábla 1470 B. 1909 számú ítéletével olyképp ítélkezett, hogy Csötönyi Bálintot özv. Keresztes Jánosné és Keresztes Évát a vád következményei alól teljesen felmentette. Ezek alapján mi természetesen a legnagyobb készséggel módosítjuk előbbi hírlinket.

— **A pécsi csudaszámoló legújabb bravurja.** Jó ideje mult, hogy az orfeumok deszkáiról letűnt, de még élénk emlékezetben van a közönségnek a pécsi Frankl Móríc, a fejszámoló csoda. Annak idején a legbámulatosabb számoló technikai bravurokat végezte: hétjegyű számokkal, osztott, gyököt vont, hatványozott. Most arról jön hír, hogy Frankl Móríc könyv nélkül megtanulja Budapest, Bécs és Páris valamennyi telefonszámát s vállalkozik arra, hogy a 3 világáros bármelyik telefon előfizetőjének a számát kivágja. Frankl Móríc reméli, hogy ez a produkció érdekelné fogja a publikumot. Arra már volt eset, hogy egyes világárosok szállodaportása a város valamennyi nevezetesebb üzletének telefonszámát ismeri, de hogy három világáros összes előfizetőinek számát ismerje, arra még nem volt eset.

— **Mértékek hitelesítése.** A szekszárdi állami mértékhitelítő hivatalban az időszakos hitelesítés Szekszárd r. t. városra nézve a következő rendben fog megtartatni: November 22-én az A—B, 23-án C—D, 24-én az E—F, 25-én a G—H, 29-én az I—J, 30-án a K—L. December 1-én a M—N, 2-án az O—P, 6-án az R—S, 7-én az S—Sz, 9-én a T—U és 10-én a V—Z betűvel kezdődő nevének. A hitelesítés d. e. 8 és d. u. 2 órakor kezdődik. Az időszakos hitelesítésre hozott mértékeknek és mérőeszközöknek tisztáknak, portól és rozsdától menteseknek — egyzóval jókarban levőknek — kell lenniök, különben hitelesítési eljárás alá nem bocsáttatnak. Az időszakos hitelesítés alkalmával tartoznak a felek összes mértékeiket

és mérőeszközöket bemutatni, tekintet nélkül arra, hogy azok mennyi idő óta vannak használatban. A 100 kg.-ot meghaladó terhelhetőségű hidmérlegek tulajdonosai, valamint az állandóan felállított hidmérlegek tulajdonosai tartoznak a mérlegük terhelhetősége 1/3-ad részének megfelelő terhet valamint a szükséges munkaerőt a mértékhiitelesítők rendelkezésére bocsátani.

— **Négyévi börtönre ítélte orvos.** A budapesti büntető törvényszék ez év elején Bolgár Ödön dr. fővárosi orvost, aki azzal volt vádolva, hogy 180 korona honoráriumért Szluha Pálné, szül. Balog Erzsébeten tiltott operációt végzett, kilenc hónapi fogházra ítélte. A budapesti kir. ítélőtábla, a törvényszék ítéletét megsemmisítette és a büntetést négyévi börtönre emelte föl. A tábla a főügyész helyettes indítványára kimondta azt is, hogy az orvos vizsgálati fogságba helyezendő.

— **Színészet Pakson.** Kerényi Ignác színtársulata e hó 6-án 20 tagból álló színtársulattal megkezdte előadásait az Erzsébet-szálloda nagytermében.

— **Katonaszökevény.** Lotz Henrik bonyhádi születésű 27 éves nőtlen cipészsegéd, a 44 sz. gyalogezredtől, melynél mint gyalogos szolgált, megszökött. A szökevényt a hatóság keresteti.

— **Epilepsziában** (nehézkor) szenvedő betegek nagy érdeke fűződik azon nevezetes eseményhez, hogy a lezajlott nemzetközi orvosi kongresszus az Epilepszia gyógyítására nemzetközi Ligát alkotott, melynek központja Budapest. A betegeket azonban az érdekelheti legjobban, hogy az a gyógymód jelenti a legnagyobb haladást, melyet dr. Szabó B. Sándor, Budapest, Nagykörön utcán 18 honosított meg, s mely gyógymód minden betegnek rendelkezésére áll, ha e kiváló specialista orvoshoz fordul.

— **Megszökött gyermekek.** Szabó Gábor 14 éves lakatosnő, akit a gyermekmenhelyről helyeztek el Török János paksi lakoshoz, ettől, valamint Kőrödi Gyula 12 éves fiú, akit a gyermekmenhely Kovács Simon paksi lakoshoz helyeztek el, gondozójától megszökött. A hatóság elrendelte a kis szökevények körözését.

— **Revolveres merénylet.** Bálint György és neje Szász Anna szekszárdi lakosok múlt vasárnap este 7 óra tájban haza igyekeztek a temetőből. Mikor a Kadarka-utcát a Kossuth Lajos-utcával összekötő szurdikba értek, egy tanya mellől két alak ugrott eléjük s ezek egyike rálőtt Bálintnéra, aki a lövés után összeesett, mire a tettesek elmenekültek. Bálint György a merénylet után rohant, késével egyiket a nyakán megvágta, s e közben a tettesekben felismerte rokonát, Bálint József Frei és Márkus István szekszárdi lakosokat, akik közül Bálint József lőtt. A lövés Bálintné a szemé alatt találta. A golyó az orrcsontot átfúrta s a pofacsontban elakadt. A súlyosan sérült asszonyt beszállították a kórházba, ahol f. hó 2-án a golyót sikerült műtétrel eltávolították. A tetteseket a csendőrök elfogták és átadták a királyi ügyészségnek, honnét Márkus József is a kórházba került, mert a nyakán levő sebe fertőzés következtében elmérgesedett.

— **Vakmerő betörés.** Október hó 28-a és 27-e közötti éjjelen a székesfehérvár-paksi helyi-erdekű vasút mentén fekvő Dunaföldvár állomáson ismeretlen tettesek betörték az állomás épületébe és magukkal vitték az állomás irodájából a vasszekrények pénztartalmát. A betörés 12—2 óra között történt. A betörők, akik az ablakon át hatoltak be az állomásépület földszintjén levő irodába, először lefűrészeltek a nehéz vaspántokat, amelyekkel az irodában levő vasszekrények a falhoz voltak erősítve, azután vashengereken az irodából kigurították az 5—6 mázsás vasszekrényeket. Az állomás személyzete a betörést csak reggel vette észre. A csendőrség azonnal nyomozást indított és az állomásépület közelében egy kukoricásban megtalálta a vasszekrényeket, amelyek fel voltak törve. A pénztartalmat a betörők magukkal vitték a szekrényekben levő irományokat pedig a földön szétszórta. A szekrényekben hír szerint 10.000 koronát meghaladó összeg volt elhelyezve, amivel ki kellett volna fizetni a vasuti munkásokat.

— **Verekedés.** Kalányos Ignác várszegi lakost Varga János és Györki Mátvás faddi lakosok úgy megverték, hogy rajta 10 napon túli testi sértést ejtettek.

— **Öngyilkosság.** Baksa János paksi földmives ismeretlen okból felakasztotta magát és meghalt.

Mindenki otthon készítheti rumját és likörjét a „Garay“-Drogéria rum- és likörkivonattal. 1 üveg ára 80 fill., amely 2 1/2 liter rum vagy likör készítéséhez elegendő.

„Garay“-Drogéria Szekszárd, Széchenyi-u. (Dr. Hangel-ház).

FOGORVOS

KOVÁCS J.

vásártér-utcai műtermében hiányzó fogak pótlása, csaposfogak, arany koronák és szájpadlás nélküli fogak (hidmunka) készíttetnek. Fogtömés, foghuzás és fogtisztogatás a legjobb mód szerint eszközöltek. Szegényeknek rendel: délelőtt 8—9 ig és délután 1—2-ig.

IRODALOM.

— **Karácsonyi versek.** A protestáns iskolákban szokásba jött a külföld mintájára karácsonyfa ünnepélyeket rendezni. Sajnos, ily irányú irodalmunk roppant szegény, míg német nyelven pl. kötetek jelentek meg már. *Knäbel* Vilmos kölesdi tanító, lapunk munkatársa elhatározta, hogy karácsony táján egy füzetre való verset — párbeszédet ad ki, iskolai használatra. Közreműködésüket *Lágler* Sándor, *Sántha* Károly, *Kálmán* Dezső, *Dombi* Béla, *Illyés* Kálmán, *Bodnár* István, *Koritsánszky* Ottó, *Bocskár* Ferenc urak stb.-iek ígérték. A gyűjtés december hó közepéig lesz befejezve s így kéri mindazokat, akik a gyűjtemény gazdagításához hozzájárulni kegyeskednek, a verseket — párbeszédeteket mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Fekete Hugó, Szekszárd

7—14 krajcáros játéka-uk

Kaszinó-bazár. Telefon 60.

Iskolatáskák és könyv zijak.

Nagy választék:

férfi-, női- és gyermekcipőkben, női- és leánykötények, ingek, gallérok, zsebkendők, nyakkendők, kezeltők, harisnyák, esőernyők, sétabotok, ajándék- és dísz tárgyak, játékaruk, szappan és illatszerek, kézimunkák, selymek,

himzőpamutok valamint rövidárak

legolcsóbb árban beszerezhetők!

Utazókiosarak és bőröndök.

Szabokellékek.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: Nagy Béla.

Nyugdíjazás. Tanos Erzsébet szemcséi községi tanítónő és Nagy Ferenc gyulai lakos, magyarpécskai állami tanító nyugdíjazásáért, folyamodott.

Tanítóválasztás. A nagyszékelyi ref. magyar iskolához Váradi Jenő választatott meg.

Iskolalátogatás. Nagy Béla kir. segéd-tanfolyag, az elmúlt heten megvizsgálta az uzdi községi, a sárszentlőrinci ág. hitv. ev., a pálfai rk., a pálfai ref., a pálfai ág. hitv. ev., a

rácegresi rk., a kisszékelyi rk., a nagyszékelyi ref. magyar, a nagyszékelyi ref. német, az udvari ág. hitv. ev., az alsónyéki magán és a szárazdi ág. hitv. ev. elemi iskolát, valamint a sárszentlőrinci, pálfai és nagyszékelyi községi állandó menedékházat.

Választási elnök kiküldése. A bátaszéki községi iskolánál ujonnan szervezett két tanítónői állásbetöltésére a közigazgatási bizottság Tihanyi Domokos kir. tanácsost küldte ki. választási elnöknek.

Iskolaszék megalakulása. A nagykönyi rk. iskolaszék újra alakult. Egyházi elnök: Kiss István, világi elnök: Horváth Imre, jegyző: Németh Gyula és gondnok: Sudár István lett.

Uj magániskola. Réber Ferencné okl. tanítónőnek a közoktatásügyi miniszter Ozorán magán elemi iskola felállításához engedélyt adott.

Uj iskolák. A pálfai rk. hitközség második tanítói lakásnak és tanteremnek új épületet vett. Az épületet lebontatta és a jövő évben új díszes iskolát épített. Ez Szánthó Ignác derék plébános érdeme, ki a tanügyet oly nagyon szívén viseli. — A nagyszékelyi ref. német egyház 3 új, díszes, minden tekintetben kifogástalan tanítói lakást építtetett. Moór Jakab lelkesedése az érdem, ki lelkesedik az iskoláért.

Házi-ipari tanfolyam. A dunaföldvári önálló gazdasági ismétlő iskolánál a tél folyamán házi-ipari tanfolyam fog tartatni. A földművelésügyi miniszter e célra 500 koronát utalványozott.

Üres állás. A bátaszéki községi el. iskolánál ujonnan szervezett 2 községi tanítónői állomásra e hó 15-éig lehet folyamodni.

Folyamodás a magyarosítási jutalomért. Miután a magyarosítási jutalomért a kérvénybeadási ideje e hó 15-én lejár, figyelmeztetem tankerületem tanítóit, hogy folyamodásaikat, mivel ilyenmü kérvény eddig kevés érkezett be, hozzam mielőbb terjesszék be. Szekszárd, 1909 nov. 4. Tihanyi Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelő

Felügyelet a hitoktatásra. Az izr. iskolaszék a hitoktatásra a 92.075/1909. számú valás-és közoktatásügyi miniszteri rendelet folytán kizárólag csak az elemi népiskolákban jogosult felügyeletet gyakorolni.

Iskolabezárás. A felsőleperdpusztai iskolák a fellépett kanyaró miatt bezárattak.

Fischl Lajos

butor- és épületasztalos, „Pirnitzer József

és Fiai“ kereskedő házában dus raktárt tart, a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon ebéltő- és irodaberendezésekből, részletüzetésekre is. Azonkivüli nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

PÁRATLAN SZŐLŐFAJ!

Hogy ezt bebizonyítsam, a „Delaware“ szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fénykép felvételeket készítettem.

A felvétel áll: egy darab 20 éves csercsapos kifogástalanul dusan termő tőke, 32 fűrt, egy darab 4 éves szálvesszős tőke 168 fűrt és 11 darab egy sorban levő 4 éves szálvesszős

tőke több mint 1600 kifogástalan egészséges fűrt szőlőterméssel. Ezek mind ott vettek fel, ahol pár méternyire tőle az európai oltványokon a termés négy ötszöri permétezés dacára elpusztult. Így ez az év volt az, amely bebizonyította, hogy ezen fajnak természetben permétezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezen kívül nagy előnye még, hogy oltani és alá a földet megfogadni nem kell, vesszője téiben soha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajtákat adnak el, ezért aki a valódi bőtermő és legnemesebb fajt akarja megszerezni, az csak a **NAGY GÁBOR**-féle „DELAWARE“ vesszőt vegye. A **DE AVARE** szőlő bővebb leírását, természetének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fényképfelvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm

mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lugasültetésről is ad részletes, helyes utbaigazításokat,

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos KÖLY

posta, távirtda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven

Kiadó lakás!!

Egy szoba, konyha, pince és faskamrából álló lakás a Bartina-u. 1501 a. alatt azonnal kiadó.

503. sz. végreh. 1909.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pesti V. kir. járásbíróságnak 1909. évi Sp. I. 2997/4. sz. végzése következtében dr. Bárdos S. Sámuel pesti ügyvéd által képviselt Aufrecht és Goldschmidt pesti cég javára 28 K 30 f s jár. erejéig 1909. évi május hó 15-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglatl és 680 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: vadászgyeget, szekér, tehének nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a gyónki kir. járásbíróság 1909. évi V. 150/6. számú végzése folytán 28 korona 30 fillér tőkekövetelés és eddig összesen 31 kor. 66 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig alperes lakásán Kölesden leendő megtartására

1909. évi november hó 10-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglatlatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyónk, 1909. évi október hó 26-én.

Berky Frigyes,
kir. bírósági végrehajtó helyett
kir. jbir. irodatiszt.

51909. biz. szám.

Hirdetmény.

A **tamási kir. járásbíróság** mint telekkönyvi hatóság **1909. évi október hó 20-án**, 8157. sz. alatt kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy **Felsőnyék és Fürged** községre vonatkozólag az 1886 : XXIX., 1889 : XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t.-c. cikkek értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tetetvén, a nevezett községben a helyszini eljárás és pedig az 1891 : XVI. t.-c. 9. §-a értelmében első sorban az azonosítás 1909. évi november hó 22-én és ennek befejeztével a további bizottsági eljárás fog kezdődni.

Ennélfogva felszólítanak:

1. Mindazok, akik az a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket, igazoló okirataikat mutassák fel;

2. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1889 : XXIX. t.-c. 15-18. §-ai és az 1889 : XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedési kedvezményétől is elesnek.

3. Azok, a kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellensétkben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Vass István
betétszerkesztő irnok.

Takács,
kir. tszéki bír.

Imakönyvek

reformátusok és katolikusok részére.

Kapható:

Molnár-féle könyv- és papirkereskedésben

SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár.

Szőlőoltvány!

Régi szőlők hiányainak pótlására 2 éves gyökerű szára 20 K
Gyökeres fásoltvány ezre 180
szépséghibával 90
zöldoltvány 160
Sima 90
Gyökeres riparia portalis vastag 32
2 éves 40
Sima riparia portalis 18
vékony 8
Gyökeres hazai nemes vessző 30
Sima 10

40 legjobb fajban, teljes jótállással, azon kötelezettséggel, hogy ha a küldött anyag meg nem felel, azt visszaveszem s a pénzt visszaadom. **Árjegyzék ingyen.** Le van benne írva a Csodaszőlő, Pozsonyi fehér, Muscat Ottonel Csabagyöngye. — Hegyi borok eladása.

Borárak:

Gyöngyösi siller Hl. 32 K
Visontai 36
Gyöngyösi fehér asztali 34
pecsenye 38
Visontai Rizling 44
Moskotály 70
vörös bikavér 70

Székely I. József

Gyöngyös,
Szent Urbán templom.

BATTLE AXE

valódi

angol rum

eredeti töltésű

üvegekben kapható:

GAUZER ADÁM

fűszer- és csemegekereskedő

Szekszárd

Kaszinóbazár épületében

Eladó ház.

Perczel Mór-utca 362. szám,
a főgimnázium közelében, mely
áll 6 szoba, 2 konyha, kut,
pince és mellékhelyiségekből,

kedvező fizetési feltételek mellett

eladó,

esetleg két lakás bérbeadandó.

ROPS

biztonsági gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul, elalszik.

Szesz ki nem folyhat

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikkek arúsító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, sziveskedjek hozzánk fordulni.

Képes prospektus ingyen és bérmentve.

ROPS Femaru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/71.

Helybeli elárúsító: 3-50

Fritz L. Gyula Szekszárd.

Vasuti menetrend

Életbe lépett 1909 október hó 1-én

Sárbogárd—Szekszárd—Bátaszék

ind.	érk.	ind.	érk.
10 ⁴⁵	8 ⁴⁵	4 ¹⁰	BUDAPEST
5 ¹⁰	12 ¹⁰	6 ⁰⁷	SÁRBOGÁRD
6 ¹⁶	12 ³²	6 ²⁸	RET SZILAS
6 ¹⁷	12 ³³	6 ²⁹	Cece
6 ³¹	12 ⁴⁸	6 ⁴³	Vajta
6 ⁴⁹	1 ⁰⁷	7 ⁰¹	Nagydorog
7 ²⁶	1 ⁴⁵	7 ³⁸	Kajdacs
7 ⁵²	1 ⁵⁶	7 ⁴⁸	Kölesd-Tengelic
8 ⁰¹	2 ²⁷	8 ¹³	Tengelicz 9. ö.
8 ¹²	2 ⁴⁰	8 ²⁵	Hidja-Pta-Apáthi
8 ⁴¹	3 ¹⁴	8 ⁵⁴	Tolna-Mözs
8 ⁵⁹	3 ³³	9 ¹³	SZEKSZÁRD
9 ¹⁴	4 ²⁵	9 ²⁸	Ocsény
9 ²⁵	4 ³⁷	9 ⁴⁰	Decs
9 ³⁶	4 ⁵⁰	9 ⁵²	Sárpilis-Öberek
9 ⁵⁰	5 ⁰⁶	10 ⁰⁸	Bátaszék
10 ⁰³	5 ²⁰	10 ²²	Baja
—	7 ⁰⁸	—	Dombóvár
1 ³⁷	—	2 ⁰⁹	—

Oda Bátaszék—Dombóvár. Vissza

ind.	érk.	ind.	érk.
7 ²⁷	1 ²⁰	10 ⁰⁹	Baja
9 ¹⁴	—	9 ²⁵	Szekszárd
10 ¹⁸	2 ²⁵	11 ¹⁰	BÁTASZÉK
10 ⁴²	2 ⁴⁸	11 ²³	Mórág
11 ¹⁷	3 ²²	11 ²⁷	Czikó 79. sz. örh.
11 ³⁶	3 ⁴¹	12 ¹⁵	Hidas-Bonyhád
11 ⁵³	3 ⁵⁸	12 ³²	Nagymányok
12 ¹¹	4 ²¹	12 ⁴⁵	Szászvár-Máza
12 ²⁴	4 ³³	12 ²⁷	Szászvár megáll.
12 ⁴⁵	4 ⁵³	1 ¹⁷	Szalatnak
1 ⁰⁷	5 ¹⁴	1 ³⁹	Mágocs
1 ²⁷	5 ³³	1 ⁵⁹	Csikóstötös 53 ö.
1 ³⁷	5 ⁴²	2 ⁰⁹	DOMBÓVÁR
8 ¹⁵	9 ³⁵	9 ⁰⁵	Budapest kpu.

Oda Baja—Bátaszék. Vissza

ind.	érk.	ind.	érk.
7 ²⁷	1 ²⁰	5 ⁰⁵	Baja
7 ³⁸	1 ³¹	5 ¹⁶	F. Pörböly
7 ⁴⁷	1 ⁴⁰	5 ²⁵	Pörböly
8 ⁰⁰	1 ⁵³	5 ³⁸	Alsónyék
8 ⁰⁴	1 ⁵⁷	5 ⁴²	Bata- érk. szek (218) ind.
—	—	5 ¹¹	955
—	—	5 ³⁰	944
—	—	5 ²⁰	934
—	—	5 ⁰⁷	921
—	—	5 ⁰²	916
—	—	—	318
—	—	—	307
—	—	—	257
—	—	—	244
—	—	—	634
—	—	—	629

Ideális arc-kréme a **zsirtalan**
DIANA ARCZKENŐCS

nappali használatra
Az arcnak üde színt kölcsönöz és
azt bársonypuhává teszi.

Ejjeli használatra a **zsirszerű**

DIANA ARCZKENŐCS

szeplő, májfolt és mindennemű
arctisztatlanság ellen.

Ára I korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor I kor.

Kapható:

Szeghy Sandor gyógyszer-
tarában Szekszárdon.

Aranyeres bántalmaknál
orvosilag ajánlott

☞ closet papir ☞

(glicerín-crème toilette)

kapható a **Molnár-féle nyom-**
dai r.-t. könyvkereskedésében.

ÚJ FELVÉTELÜ

helyi látképes levelezőlapok, **Tuck és**
N. P. G. genre levelezőlapok
a legnagyobb választékban kaphatók a
Molnár-féle nyomdai r. t.
könyvkereskedésében (**Kaszinó bazár**).
Festőminták kedvező feltételek mellett ki-
kölcsönözhetnek, valamint rajz- és festőszerek
a legjutányosabb áron beszerezhetők.

Eladó ház.

Emeletes magtárral, a községben
egyedül álló **szódagyárral, gőz-**
cséplő garnitúrával, 4200 la-
kossal bíró községben **jutányos**
árban eladó. Tudakozódni lehet:
Debulay Antalnál Bátán.

ÜZLETMEGNYITÁS

Van szerencsém Szekszárd és vidéke n. é.
közönségét értesíteni, hogy Szekszárdon, a
Kaszinó-bazár épületében, a főgimnázium át-
ellenében, a mai kornak teljesen megfelelő

nap- és esőernyőkészítő-üzletet

nyitottam, hol a legjutányosabb gyári áron
mindennemű nap- és esőernyő-ujdonságok
kaphatók a legszolidabb kiszolgálás mellett.
Mindennemű javítások és behuzatások mér-
sékelt áron és pontos kivitelben eszközöltnék.
Üzletemet a n. é. közönség becses pártfogá-
sába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

LANDAUER GÉZA

nap- és esőernyőkészítő

Szekszárd, Kaszinó-bazár-épület.

40118. szám. V.—1909.

Szőlő eladás.

A m. kir. pénzügyigazgatóság köz-
hírré teszi, hogy a Frey Mihály és
neje Farkas Anna tulajdonát képezett
és jelenleg a kir. hincstár tulajdonát
képező, a szekszárdi 1875. sz. betétben
foglalt A † 6481. hrsz. ingatlan f. évi
november hó 20-án, d. u. 3 órakor
alulirott kir. pénzügyigazgatóság hiva-
talan helyiségében közigazgatási árve-
rés útján el fog adatni.

Az árverési feltételek ugyanott (I.
emelet 9. sz. szoba) a hivatalos órák
alatt megtudhatók.

Szekszárd, 1909 október 24.

M. kir. Pénzügyigazgatóság.

Csak eredeti
orosz csomagolásban.

Kapható:

SALAMON TESTVÉREK

fűszer-, csemege-, tea-, rum-, cognac-, bor-
és ásványvízkereskedésében

Szekszárd, Garay-tér.

Elsőrendű minőségű
fajtiszta, sima, piros
szlankamenka

SZŐLŐVESSZŐ
peronoszporamentes
kapható őszi szállításra.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Cement hordók
és kádak

belül üveggel
- bélelve -

nélkülözhetetlenek
borkereskedők, pálinkafőzők és
bortermelőknek.

1-ször: **mert olcsóbb** a tölgyfa hordónál, 2-ször:
mert örök időnkig eltart, 3-ször pedig: **mert a**
pince helyiségeit teljesen ki lehet **használni.**

Demmelbauer József urnak Wien.

Ön vaci pincémben 3 db 800—800
hl. ürtartalmu cementhordót készített
számomra. Ezen hordókat már évek
óta használom és teljesen meg vagyok
elégedve, azért Önt legmelegebben
ajánlhatom.

Vác, 906 III/11.

Tragor, szőlőföldbirtokos.

Képviselőt:

Tauszig Ignác
Szekszárd.

Költségvetés ingyen!!

NAGY VÁLASZTÉK.**LASKÓ KÁROLY**

EPÜLET- és BUTOR-ASZTALOS

SZEKSZÁRD, SZÉCHENYI-U. 140.

Nagy választék saját készítményű
modern kivitelű butorokban. Készít
saját, valamint más rajz szerint tel-
jes lakásberendezéseket a legeggy-
szerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.
Kívánatra tervekkel és költségvetés-
sel szívesen szolgál. Készít továbbá
épületmunkákat.

LEGDIVATOSABB KIVITEL.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ ÁRU.

JUTÁNYOS ÁRAK.

Ujdonság! Diványpárnák fényképpel.

**NE TÖRJE A FEJÉT
alkalmi ajándék**

miatt, mert a legszebb meglepetés
egy jól sikerült

fénykép

mely az egész megyében csakis

Kiss Jenő
„Kossuth“ műtermében

Szekszárd, Széchenyi-utca 65!

A legszebb kivitelben készülnek:

**Medallonok, nagyítások, olaj- és
aquarellfestmények.**

Sikerért kezeskedem.

Ujdonság! Fényképek selyemre.
Ujdonság! Kézelő és gallér-dobozok fényképpel.

**BATTLE
AXE**

Legfinomabb
JAMAICA RUM

Kapható:
**SALAMON
TESTVÉREK**

fűszer-, csemege-, tea-, rum-, cognac-,
bor- és ásványvíz kereskedésében
SZEKSZÁRD, Garay-tér.

CSAKIS EREDETI ÜVEGEKBEN!

SZEPLŐ

az arczon levő barna,
szürke és sárga foltok,
éppugy a karon, nyakon
stb. igen kellemetlen
szépséghibának nevez-
hető, mert kezelés nél-
kül ritkán múlik el, legfeljebb bizonyos idő múlva
valamivel halványabb lesz. Amellett a fiatal nők
é gyermekek lágy s gyöngéd bőr részét lepik el.
Különösen szőke szépségek szenvednek alatta.
Mintán ezen pettytek a fejbőrben vannak, úgy azt
egy egyszerű fájdalomtalan módon kell eltávolítani,
még pedig addig, míg a szeplősínerezet teljesen
elmulik. Erős kenőcsök szerek célt nem érnek
és jó eredményt csak a

Zucker-féle szab. gyógyszappannal

érhető el, előbbieket drágábbak és a használatban
kellemetlenek, másrészt a ruháknemű bepiszolása
végett nem ajánlatos. Ha a sűrű krémszerű habot,
melyet a Zucker-féle szabad. gyógyszappan ad,
este használjuk és azt éjjelen át rajta hagyván,
reggel azt gyöngéden lemoszuk, úgy mint azt a
használati utasítás előírja, úgy egyszerű módon
és tisztán elérjük azt, hogy a felső bőr hámlani
kezd, egy tiszta, gyöngéd és rózsaszínű arcszint
fog létrehozni, amelyet aztán a Zuck^{ooh}-krém-
mel és Zuck^{ooh}-szappannal tovább kell ápolni.
A megrendelésnél a következő különbségre kell
ügyelni: Zucker szab. 35%-os gyógyszappanja
a leghathatósabb és legnagyobb. Darabja 2 50 kor.
Zucker szabad. 15%-os gyógyszappanja, ha-
tásában s mennyiségében gyöngébb. Darabja 1 kor.
Ehhez való Zuck^{ooh}-krém (zsírtalanító) a bőr-
krémek gyöngye. Egy tubus ára 2 50 kor., kis
tubus 1 25 kor.

Mint helyi egyedüli raktára Szekszárd és
vidéke, Bonyhád, Bátaszék, Tolna és Paks
részére:

Garay Drogeria Szekszárd
Széchenyi-utca. Dr. Hangel-féle ház.
5-44

**3-4
korona**

**állandó
napi
kereset**

Mindig szorgalmas egyének kerestetnek
egy harisnyakötőbe. Könnyű, szép és
állandó kereset saját otthonában. Ingyen
oktatás. **Távolság mellékes.** Munkájának
átvétele tőlünk, allandoan biztosítva. —
Kérjen Ön azonnal **ingyen** utasítást a
„Magyar-Keresztény Házi-Ipar“
WIEN, XVI/2, Friedmanngasse No. 11/98.
Kéretik a címet olvashatóan írni.

Egy iparüzletre alkalmas

H Á Z

megvételre kerestetik

Debulay Imre

lakatos.

3422—909. szám.

Árverési hirdetmény.

Fadd község előljárósága, a községi képviselőtestületnek 105/909.
számu határozatához képest, közhírré teszi, hogy a községben évenként
tartandó 3 országos vásáron és hetipiacokon gyakorlandó

helypénzszedési jogot

1909. évi január hó 1-től egymásután következő három, esetleg hat
évre, f. évi november hó 15-én, d. e. 9 órakor Fadd község házában
megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adja.
A kikiáltási ár 400 korona, melynek 10 százaléka az árverés
megkezdése előtt bánatpénzül leteendő.
Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák
alatt bármikor betekintheők.
Fadd, 1909 október 10.

Puskás József
bíró.

Bauer Károly
h. v. jegyző.

A dunaföldvári járás főszolgabírájától.

7085/1909. főszb. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Fadd nagyközségben üresedésben levő községi jegyzői állásra
ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást el-
nyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. törvényeikk 6-ik §-a, illetve az
1900. évi XX-ik törvényeikk 3. §-ában megkivánt minősítésüket, vala-
mint eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt pályá-
zati kérvényüket hozzám folyó évi november hó 11-ig nyujtsák be.

Ezen állás javadalmazása:

1. Készpénzfizetés 1312 korona 90 fillér.
2. Nyolc kat. hold 827 □-öl szántó föld és a közös legelő
haszonélvezete.
3. Természetbeni lakás 3 szobával, mellékhelyiségekkel és kerttel.
4. A vármegyei szabályrendeletben megállapított magánmunkála-
tokért szedhető díjak.

A választást Fadd nagyközség tanácstermében f. évi november
hó 12-én d. e. 10 órakor fogom megtartani.
Paks, 1909. évi november hó 2-án.

Rassovszky Julián, főszolgabíró.